

OD REDAKCJI

Wratislavia Antiqua. Studia z Dziejów Wrocławia jest nowym wydawnictwem seryjnym poświęconym przeszłości Wrocławia, którego pierwszy tom pt. *Ze studiów nad życiem codziennym w średniowiecznym mieście. Parcele przy ul. Więziennej 10-11* oddajemy do rąk Czytelnika. Powołane ono zostało do życia przez Zespół do Badań Średniowiecznego i Nowożytnego Wrocławia, w którego skład wchodzi przedstawiciele różnych dyscyplin, archeologowie, historycy, architekci, związani z różnymi instytucjami naukowymi i konserwatorskimi Wrocławia: prof. dr hab. Lech Leciejewicz i doc. dr hab. Marta Młynarska-Kaletynowa (przewodnicząca) z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, prof. dr hab. Krzysztof Wachowski, dr Cezary Buśko, dr Jerzy Piekalski, dr Paweł Rzeźnik (sekretarz) z Katedry Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. dr hab. Rościśław Żerelik i dr Mateusz Goliński z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, doc. dr hab. Jerzy Lodowski, dyrektor Muzeum Archeologicznego we Wrocławiu, dr inż. arch. Małgorzata Chorowska z Instytutu Historii Architektury Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej, dr Czesław Lasota i dr inż. arch. Maciej Małachowicz z Zakładu Konserwacji i Rewaloryzacji Architektury Politechniki Wrocławskiej, mgr Halina Śledzik-Kamińska z Inspekcji Archeologicznej Państwowej Służby Ochrony Zabytków.

To społecznie działające, interdyscyplinarne gremium powstało z inicjatywy środowiska archeologów wrocławskich w końcu 1995 r., w związku z nasilaniem się archeologicznych badań ratowniczo-konserwatorskich na terenach objętych działalnością inwestycji budowlanych w obrębie dawnego Wrocławia i jego najbliższego zaplecza. Pojawiła się wówczas pilna potrzeba podejmowania naukowej weryfikacji prowadzonych prac, nierzadko do tej pory ograniczających się do wykopaliskowego etapu badań. Jednym z ważniejszych zadań w działalności Zespołu do Badań Średniowiecznego i Nowożytnego Wrocławia jest organizowanie i wspieranie poczynań prowadzących do opracowywania i publikowania źródeł archeologicznych, pozyskanych w trakcie różnego rodzaju prac wykopaliskowych.

Wratislavia Antiqua jest tym wydawnictwem, na którego łamach mają być publikowane zarówno studia źródłowe, jak prace o charakterze monograficznym,

przygotowane na podstawie materiałów pochodzących z badań prowadzonych na obszarze Wrocławia. Aby w działalności edytorskiej nie ograniczać się tylko do publikacji archeologicznych, zamierzeniem Redakcji jest poszerzenie programu wydawniczego o studia z dziedziny historii, historii sztuki i architektury, poświęcone przeszłości średniowiecznego i nowożytnego Wrocławia oraz edycje źródeł pisanych do dziejów miasta. W tej dziedzinie istnieją konkretne potrzeby, przede wszystkim podjęcia wydania najstarszych ksiąg ławniczych Wrocławia.

Bogate, wciąż pomnażane materiały archeologiczne, pochodzące z terenów objętych osadnictwem wczesnoniejskim – wysp odrzańskich: Ostrowa Tumskiego i Piasku, Ołbina leżącego na prawym brzegu Odry i aglomeracji lewobrzeżnej oraz uzyskiwane w obrębie miasta lokacyjnego, dzisiejszego Starego Miasta, a także pokaźne zasoby dotychczas niepublikowanych źródeł pisanych dotyczących Wrocławia – mają nie tylko wartość lokalną czy regionalną i winny być udostępnione szerszemu ogółowi zainteresowanych tematyką miejską badaczy polskich i europejskich.

Pierwszy tom Wratislavia Antiqua to zbiorowa praca pod redakcją Cezarego Buśko i Jerzego Piekalskiego. Stanowi ona nie tylko publikację źródeł archeologicznych uzyskanych podczas badań wykopaliskowych prowadzonych na posesjach przy ul. Więziennej 10-11, ale także przedstawia przemiany zagospodarowania przestrzennego dwóch, sąsiadujących z sobą działek miejskich oraz przeobrażenia dokonujące się w poziomie życia i charakterze społecznym ich mieszkańców od połowy XIII do przełomu XVI i XVII w. Ważnym uzupełnieniem tego opracowania jest zamieszczone w pierwszym rozdziale pracy studium historyczne Mateusza Golińskiego, poruszające kwestie przestrzennego i kulturowego kształtowania się osadnictwa w usytuowanej na północ od Rynku tej części lokalacyjnego miasta, gdzie znajdują się omawiane parcele przy ul. Więziennej 10-11. Zagadnienia źródłoznawcze i problematykę badań miasta średniowiecznego omówili w uwagach wstępnych i końcowych Redaktorzy tomu, przedstawiając te kwestie na szerszym tle porównawczym.

Marta Młynarska-Kaletynowa